

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 28 stycznia 2025 r.

FB.III.431.25.2024.AM

**Pan
Arkadiusz Wiśniewski
Prezydent Miasta Opola
Rynek 1A
45-015 Opole**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

- 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Miasta Opola, Rynek 1A, 45-015 Opole (dalej: Urząd Miasta).
- 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹,
 - art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie²,
 - 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
- 3) Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji przekazanej w 2023 r. na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy prowadzonego przez Fundację Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym,
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.
- 4) Rodzaj kontroli: problemowa.
- 5) Tryb kontroli: zwykły.
- 6) Termin kontroli: od 2 do 20 grudnia 2024 r.
- 7) Skład zespołu kontrolnego:
 - Agnieszka Lubasińska, Kierownik Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego - kierownik zespołu kontrolnego,
 - Anna Marciniak, Inspektor Wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.
- 8) Kierownik jednostki kontrolowanej:
Arkadiusz Wiśniewski – stanowisko Prezydenta Miasta Opola sprawował od 20 listopada 2018 r. do 2 maja 2024 r., następnie od 3 maja 2024 r. do nadal.
- 9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. Nr 9/2024.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 190.

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto prawidłowość wykorzystania i rozliczenia środków z budżetu państwa przekazanych Urzędowi Miasta w 2023 r. w formie dotacji celowej na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy Fundacji „Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym” w Opolu (dalej: ŚDS Dom). W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Urzędu Miasta w badanym zakresie ocenia się pozytywnie.

Podstawą oceny pozytywnej:

- było zapewnienie płynności finansowej poprzez regularne przekazywanie dotacji celowej na rachunek bankowy ŚDS Dom, co umożliwiło jednostce realizację powierzonych zadań,
- był skuteczny nadzór nad zadaniem publicznym, realizowany poprzez:
 - weryfikację kwartalnych sprawozdań z realizacji zadania publicznego, które zawierały dokumentację księgową potwierdzającą poniesione koszty i wydatki,
 - analizę oraz weryfikację kwartalnych informacji dotyczących wykorzystania środków,
 - sporządzanie i zatwierdzanie częściowych rozliczeń dotacji.

Stwierdzone uchybienia obejmowały: opóźnienie w sporządzeniu informacji z rozliczenia dotacji za II kwartał 2023 r. oraz niewłaściwą weryfikację obrotów na koncie 130-4-1, jednakże nie miały one wpływu na prawidłowość wykorzystania dotacji.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień.

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁴, do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ośrodkami wsparcia są m.in. środowiskowe domy samopomocy dla osób, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

Urząd Miasta, w uzgodnieniu z Wojewodą Opolskim, utworzył dwa ośrodki wsparcia, tj.:

- ŚDS Magnolia, który jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, prowadzoną w formie jednostki budżetowej,
- ŚDS Dom. Ustalono, że ww. zadanie Miasto Opole powierzyło do realizacji organizacji pozarządowej w oparciu o art. 25 ustawy o pomocy społecznej⁵.

Kontrola objęła analizę realizacji zadań powierzonych Fundacji przez Miasto Opole, ze szczególnym uwzględnieniem zgodności z warunkami zawartej umowy.

Zgodnie z § 33 ust. 2 pkt 13 Regulaminu Organizacyjnego, wprowadzonego Zarządzeniem Nr OR.I-0152-94/06 Prezydenta Miasta Opola z dnia 1 sierpnia 2006 r.⁶ do zadań Wydziału Polityki Społecznej należy realizacja programu współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi oraz innymi uprawnionymi podmiotami, w tym w obszarze pomocy społecznej.

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.

⁶ Tekst ujednolicony na dzień 28 czerwca 2022 r.

Za realizację zadania powierzonego organizacji pożytku publicznego oraz jego rozliczenie w 2023 roku odpowiedzialnych było dwóch pracowników zatrudnionych na stanowiskach ds. społecznych w Referacie Spraw Społecznych oraz Kierownik tego referatu.

[Akta kontroli str. 37-52]

1.1. Powierzenie realizacji zadania organizacji pozarządowej.

Ustalono, że Prezydent Miasta Opola Zarządzeniem nr Or.I-0050.649.2021 z dnia 26 listopada 2021 roku ogłosił otwarty konkurs ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego pn. Prowadzenie w latach 2022 - 2024 ośrodka wsparcia dziennego – środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁷ (dalej: ustawa opp), z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób.

Konkurs został ogłoszony na podstawie art. 25 ust. 1, 2, 4, 5 i 7 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 13 ust. 1, 2 i 3 ustawy opp. Ofertę złożyła tylko Fundacja Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym (dalej: Fundacja) w terminie wynikającym z ogłoszenia, tj. do 17 grudnia 2021 r., która została poddana ocenie przez 4 członków Komisji Konkursowej, powołanych Zarządzeniem Nr OR-I.0050.688.2021 Prezydenta Miasta Opola z dnia 16 grudnia 2021 r.

W wyniku rozstrzygnięcia konkursu wybrano Fundację, z którą Miasto Opole zawarło umowę o realizację zadania publicznego⁸ pod tytułem: Prowadzenie w latach 2022-2024 ośrodka wsparcia dziennego - środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Została ona sporządzona z uwzględnieniem art. 151 ust. 2 i 221 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Ustalono, że ww. umowa w roku 2023 została aneksowana osiem razy, przy czym każdorazowe wprowadzenie zmian wynikało z dostosowania wysokości przyznanej dotacji. Urząd Miasta na realizację zadania publicznego zobowiązał się do przekazania w roku 2023 kwoty 1 254 233,76 zł.

[Akta kontroli str. 4-36]

1.2. Organizacja ŚDS Dom.

ŚDS Dom jest jednostką wewnętrzną Fundacji. Z zapisów statutu wynika, że celem Fundacji jest udzielanie specjalistycznej pomocy w diagnozowaniu, leczeniu i rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Działalność Fundacji obejmuje m.in.:

- prowadzenie środowiskowego domu samopomocy,
- prowadzenie edukacji osób niepełnosprawnych,
- współdziałanie z władzami i organami administracji państwowej i samorządowej w zakresie: ochrony zdrowia, edukacji, rehabilitacji, usamodzielniania osób niepełnosprawnych oraz pomocy społecznej ich rodzinom.

Ustalono, że ŚDS Dom działa na podstawie Statutu przyjętego na posiedzeniu w dniu 19 stycznia 2022 r. Uchwałą Zarządu Fundacji nr 2/I/2022. Jest ośrodkiem wsparcia „Typu” B, tj. przeznaczonym dla osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, znacznym, umiarkowanym i upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, gdy występują jednocześnie inne zaburzenia zwłaszcza neurologiczne. W roku 2023 ŚDS Dom przeznaczony był maksymalnie dla 40 uczestników. Siedzibą ŚDS Dom jest Ośrodek Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Fundacji przy ul. Mieleckiego 4a.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.

⁸ Umowa nr CRU-002342/21 zawarta 31 grudnia 2021 r.

Ponadto dla ŚDS Dom zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy⁹ ustalono: Program Działalności dla osób domu typu B¹⁰ oraz Plan Pracy na rok 2023¹¹.

2. Prowadzenie ksiąg rachunkowych.

2.1. Urząd Miasta.

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Miasta obowiązywała dokumentacja określająca politykę rachunkowości, wprowadzona Zarządzeniem Nr OR-I.120.1.4.2023 Prezydenta Miasta Opola¹², która spełniała wymagania art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹³.

Księgi rachunkowe prowadzone były za pomocą programu KSAT2000 opracowanego przez COIG S.A. w Katowicach.

Zgodnie z § 8 Regulaminu organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem Nr OR.I-0152-94/06 Prezydenta Miasta Opola z 1 sierpnia 2006 r.¹⁴ prowadzenie gospodarki finansowej Miasta¹⁵ należy do zadań Skarbnika¹⁶.

[Akta kontroli str. 53]

2.2. ŚDS Dom.

Zgodnie z § 5 ust. 1 umowy nr CRU-002342/21 z dnia 31 grudnia 2021 r., Fundacja została zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej dotyczącej realizacji zadania publicznego. W złożonym wyjaśnieniu Z-ca Naczelnika Wydziału Polityki Społecznej szczegółowo opisała sposób, w jaki Miasto Opole potwierdziło realizację tego obowiązku, tj.: *Wraz z podpisaną umową Fundacja DOM złożyła oświadczenie (...) o prowadzeniu wyodrębnionego rachunku bankowego dla powyższego zadania oraz prowadzonej wyodrębnionej ewidencji księgowej na potrzeby ŚDS na kontach księgowych:*

- nr 130-4-1 – ewidencja obrotów rachunku bankowego,
- nr 524 – ewidencja kosztów działalności ŚDS finansowanych ze środków UM Opola.

Zarząd Fundacji DOM przedłożył także Uchwałę nr 10 z dnia 21.12.2021 r. w sprawie przyjęcia polityki/zasad rachunkowości (...). Wraz ze sprawozdaniem rocznym za 2023 r. przedłożono kserokopie (...), potwierdzone za zgodność z oryginałem wydruków zapisów na kontach księgowych:

- 130-4-1 ewidencja obrotów rachunku bankowego od 1.01 2023 r. do 31.12.2023r.,
- 524 ewidencja kosztów działalności ŚDS finansowanej z Urzędu Miasta Opola od 1.01 2023 r. do 31.12.2023 r.

Przeanalizowano obroty roczne na tych kontach i stwierdzono zgodność operacji księgowych z opisami dokumentów finansowo – księgowych pod kątem prawidłowości zakwalifikowania kosztów dotyczących działalności ŚDS oraz ich księgowania. (...).

Kontrolująca stwierdziła, że pracownik merytoryczny weryfikując obroty na koncie 130-4-1, na którym suma zapisów wyniosła 1 258 685,23 zł, przewyższając wysokość otrzymanej dotacji, wynoszącej 1 254 233,76 zł, przeoczył powyższą rozbieżność i nie wniósł o dokonanie korekty w tym zakresie.

Przyjęta technika księgowa w Fundacji spowodowała zawyżenie obrotów na koncie o kwotę 4 451,47 zł, co skutkowało rozbieżnością z kwotą dotacji wykazaną w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

⁹ Dz. U. z 2020 r., poz. 249.

¹⁰ Program został uzgodniony z Wojewodą Opolskim 19 grudnia 2014 r. i zatwierdzony przez Prezydenta Miasta.

¹¹ Plan Pracy na rok 2023 uzgodniony z Wojewodą Opolskim 28 grudnia 2022 r. i zatwierdzony przez Prezydenta Miasta 10 stycznia 2023 r.

¹² Zarządzenie Nr OR-I.120.1.4.2023 Prezydenta Miasta Opola z 25 stycznia 2023 r. w sprawie wprowadzenia zasad prowadzenia rachunkowości w Urzędzie Miasta Opola. Ostatnia zmiana 28 listopada 2023 r.

¹³ Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.

¹⁴ Tekst ujednolicony na dzień 28 czerwca 2022 r.

¹⁵ Wg § 2 ust. 1, dział I regulaminu użyte określenie Miasto oznacza: – gmina – miasto na prawach Powiatu.

¹⁶ Uchwała nr V/26/12 Rady Miasta Opola z 30 grudnia 2014 r. w sprawie powołania Skarbnika Miasta Opola.

Kontrolująca podkreśla, że w przypadku organizacji pożytku publicznego otrzymującej dotację lub korzystającej ze środków publicznych obowiązek zachowania zasady czystości obrotów nabiera szczególnego znaczenia. W takich sytuacjach niezbędne jest precyzyjne rozdzielanie środków oraz ich rozliczenie zgodnie z przeznaczeniem, aby uniknąć potencjalnych nieprawidłowości czy nieścisłości w rozliczeniach.

[Akta kontroli str. 54-114, 236-243]

3. Planowanie wydatków budżetowych i ich przekazywanie do jednostek.

3.1. Planu Budżetu - Organ.

Ustalono, że w Uchwale nr XLV/1166/22 Rady Miasta Opola z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu miasta Opola na 2023 r. (dalej: uchwała) wprowadzono w planie dochodów budżetu w dziale 852 Pomoc społeczna w § 2010¹⁷ m.in. środki z przeznaczeniem dla ŚDS Magnolia i ŚDS Dom ogółem w wys. 3 026 400,00 zł¹⁸, które miały odzwierciedlenie w planie wydatków budżetu.

W trakcie 2023 r. na podstawie:

- ustawy budżetowej na 2023 r.¹⁹ zmniejszono budżet o 139 680,00 zł, bowiem ostateczna kwota dotacji na 2023 r. w ww. rozdziale wynosiła 2 886 720,00 zł,
- 9 decyzji Wojewody Opolskiego, Prezydent Miasta Opola zwiększył budżet w rozdziale 85203 w § 2010 o kwotę 868 236,72 zł z przeznaczeniem na finansowanie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, stosowanie do art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 51c ust 5 tej ustawy w związku z Programem kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” przyjętym uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. zmienioną uchwałą nr 189 Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2021 r.

Plan budżetu na 2023 r. po zmianach w ramach środków z dotacji wynosił 3 754 956,72 zł.

Ustalono, że zmiany w planie dochodów budżetowych, na koncie 991-O-01, pn. Plan dochodów przeprowadzano na bieżąco.

Plan finansowy wydatków po zmianach na poszczególne jednostki kształtował się następująco:

- Urząd Miasta Opola – na działalność ŚDS Dom w wysokości 1 254 233,76 zł,
- ŚDS Magnolia w wysokości 2 346 722,96 zł,
- CUW w wysokości 154 000,00 zł.

[Akta kontroli str. 116-142]

Wojewoda Opolski w 18 transzach przekazał do Organu środki w wysokości 3 754 956,72 zł. Otrzymana dotacja celowa została prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej prowadzonej w Organie na kontach 901-O-05-04 pn. Dotacje celowe na zad. zlecone, 133-O-02 pn. Rachunek budżetu -ORGAN - BM.

Ponadto ustalono, że Urząd Miasta poprzez jednostkę księgową JWUM pn. Jednostka księgowania wydatków Urzędu Miasta Opola, przekazał w 2023 r. środki z dotacji w wysokości 1 254 233,76 zł do Fundacji, której oddziałem terenowym jest ŚDS Dom, co zostało odzwierciedlone na koncie 224-01 pn. Udzielone dotacje dot. Wb i 130-W-01-05 pn. Rachunek podstawowy – rach. millenium, w następującej podziałce klasyfikacji budżetowej:

- w dziele 852 Pomoc społeczna,
- rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia,

¹⁷ § 2010 Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami.

¹⁸ Zgodnie z planem dochodów i wydatków na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wykonywane przez miasto Opole w 2023 r. tj. załącznikiem nr 5 do uchwały w sprawie uchwalenia budżetu.

¹⁹ Ustawa budżetowa weszła w życie 8 lutego 2023 r. z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 r.

- § 2360 pn. Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielona w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego.

[Akta kontroli str. 143-147]

3.2. Plan finansowy - Urząd Miasta Opola - ŚDS Dom, CUW i ŚDS Magnolia.

Prezydent Miasta Opola Zarządzeniem nr OR-I.0050.9.2023 z 5 stycznia 2023 r. w sprawie zbiorczego planu finansowego budżetu miasta Opola na 2023 r. ustalił plan finansowy wydatków dla:

1. Urzędu Miasta Opola (dalej: Urząd) na zadania w zakresie Pomocy społecznej w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia, w wysokości ogółem 931 200,00 zł, z przeznaczeniem na:
 - prowadzenie ośrodka wsparcia dziennego – środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami z przeznaczeniem na wydatki na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami w wysokości 931 200,00 zł w § 2810 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom. W wyniku zastosowania nieprawidłowej klasyfikacji w planie wydatków budżetowych, zarządzeniem z 24 lipca 2023 r.²⁰ dokonano zmiany planu z § 2810 na § 2360.

Ustalono, że w 2023 r. na koncie pn. 980-01 pn. Plan finansowy wydatków budżetowych prowadzonym wg klasyfikacji budżetowej dokonano 8 zmian w planie finansowym Urzędu w § 2360, które dotyczyły zwiększenia dotacji celowej.

Ostatecznie plan po zmianach wynosił 1 254 233,76 zł i został zrealizowany w 100%.

Kontrola wykazała, że zmiany w planie finansowym wydatków były przeprowadzane na bieżąco w sposób zabezpieczający środki na realizowane zadania.

2. CUW na zadania w zakresie Pomocy społecznej (Ośrodki wsparcia) w rozdziale 85203 w wysokości ogółem 154 000,00 zł, z przeznaczeniem na:
 - wydatki na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami w wysokości 154 000,00 zł, środki pochodzące z dotacji celowej.

Ostatecznie plan po zmianach w rozdziale 85203 na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami przez CUW się nie zmienił, a jego wykonanie wyniosło 154 000,00 zł, co stanowi 100% planu po zmianach.

3. ŚDS Magnolia na zadania w zakresie Pomocy społecznej (Ośrodki wsparcia) w rozdziale 85203 w wysokości ogółem 2 046 200,00 zł, w tym na:
 - wydatki bieżące w wysokości 105 000,00 zł, środki pochodzące z budżetu Urzędu,
 - wydatki na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami w wysokości 1 941 200,00 zł, środki pochodzące z dotacji celowej.

Ostatecznie plan po zmianach w rozdziale 85203 na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami dla ŚDS Magnolia ustalono na poziomie 2 346 722,96 zł a jego wykonanie wyniosło 2 346 009,22 zł, co stanowi 99,97% planu po zmianach.

Z otrzymanych środków dotacji nie wykorzystano 713,74 zł, które jednostka zwróciła na rachunek Organu 30 grudnia 2023 r., natomiast Urząd przekazał wymienioną kwotę na rachunek Wojewody Opolskiego 18 stycznia 2024 r.

²⁰ Zarządzenie OR-I.00534.2023 Prezydenta Miasta Opola z 24 lipca 2023 r. w sprawie dokonania zmian w planie wydatków budżetu Miasta Opola na 2023 r. w ramach tego samego działu.

4. Zapotrzebowanie na środki z dotacji celowej.

Środki z dotacji celowej były przekazywane przez Wojewodę Opolskiego na podstawie miesięcznych zapotrzebowań na środki finansowe przeznaczone na utrzymanie miejsc w ŚDS Dom i ŚDS Magnolia za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS). Kwota dotacji uzależniona była od liczby uczestników oraz obowiązujących w danym miesiącu decyzji.

Ogółem Urząd w dziale 852 rozdziale 85203 otrzymał środki w wysokości 3 754 956,72 zł.

Na potrzeby kontroli Kierownik ŚDS Dom przygotowała zestawienia pn. Zapotrzebowanie środków z dotacji celowej w roku 2023, wg którego wnioskowano o kwotę 1 254 233,76 zł.

Z przedłożonej przez Urząd ewidencji księgowej, tj. z zestawienia obrotów na koncie 224-01 pn. „udzielone dotacje dot. Wb” wynika, że wnioskowana kwota została przekazana do ŚDS Dom w 17 transzach.

[Akta kontroli str. 160, 143-148, 321-322]

5. Rozliczenie wydatków ujętych w sprawozdaniu z wykonania zadania.

W tabeli zaprezentowano wydatki ogółem (według podziału przyjętego w ofercie stanowiącej załącznik do umowy nr CRU-002342/21 z dnia 31 grudnia 2021 r. wraz z późn. zm.), które zostały rozliczone w roku 2023 z podziałem na zadania i poszczególne kwartały oraz skontrolowaną próbę, tj. wydatki ujęte w sprawozdaniu z wykonania zadania publicznego za okres od 1 października do 31 grudnia 2023 r.

[Akta kontroli str. 211-235]

Nr poz. z oferty	Rodzaj kosztu	Wydatki wykazane w częściowym sprawozdaniu z wykonania zadania publicznego w roku 2023				
		I kw.	II kw.	III kw.	IV kw. PRÓBA	RAZEM
I.1.1	wynagrodzenie pracowników	139 207,62	157 477,27	156 249,92	213 634,47	666 569,28
I.1.2	ubezpieczenie społeczne pracowników ŚDS	25 853,14	29 323,99	29 473,59	39 206,18	123 856,90
I.1.2A	ubezpieczenie społeczne pracowników ŚDS-PPK	457,98	520,61	521,55	679,20	2 179,34
I.1.3	koszty wynagrodzeń specjalistów Fundacji pracujących na rzecz uczestników ŚDS	5 678,88	6 251,35	7 346,53	10 253,54	29 530,30
I.1.4	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	4 053,49	4 053,49	4 666,20	10 149,64	22 922,82
I.1.5	materiały do terapii	1 406,97	1 572,08	1 771,10	25 193,36	29 943,51
I.1.6	materiały różne	215,89	54,99	319,87	3 754,49	4 345,24
I.1.7	koszty integracji społecznej uczestników, wycieczki, cateringi	0,00	1 245,44	3 252,93	4 141,17	8 639,54
I.1.8	wyposażenie i remonty ŚDS	0,00	0,00	2 111,16	14 622,29	16 733,45
I.1.9	usługi obce	472,00	2 980,43	343,95	1 140,94	4 937,32
I.1.10	szkolenia i delegacje pracowników ŚDS	212,00	426,00	777,20	1 187,20	2 602,40
I.1.11	koszty dowozu uczestników	22 321,95	21 055,22	22 294,77	27 029,97	92 701,91
I.1.12	utrzymanie obiektu	37 000,77	29 482,32	29 277,86	44 337,74	140 098,69

Nr poz. z oferty	Rodzaj kosztu	Wydatki wykazane w częściowym sprawozdaniu z wykonania zadania publicznego w roku 2023				
		I kw.	II kw.	III kw.	IV kw. PRÓBA	RAZEM
II.1	koszty obsługi administracyjnej ŚDS	23 161,63	24 135,19	24 591,09	37 285,15	109 173,06
	RAZEM	260 042,32	278 578,38	282 997,72	432 615,34	1 254 233,76

W wyniku analizy stwierdzono, że kserokopie dowodów zakupu potwierdzonych za zgodność z oryginałem dołączone do sprawozdania za IV kw. 2023 r. oraz inne dokumenty na podstawie których realizowano wydatki:

- opłacane był w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, tj. zgodnie z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych,
- zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, adnotację dotyczącą źródła pochodzenia środków finansowych, oraz podpisy Kierownika ŚDS Dom, Głównego księgowego i Prezesa Zarządu.

W zakresie poniesionych wydatków ustalono, że:

- 1) część poddanych próbie dokumentów zakupu zawierała informację o sposobie zapłaty gotówką. Natomiast przedłożone do kontroli dowody źródłowe oraz ewidencja księgowa²¹ nie dokumentowały w sposób jednoznaczny poniesienia wydatku w tej formie.

Z-ca Naczelnika Wydziału Polityki Społecznej poinformowała, że: (...) *Fundacja prowadzi gospodarkę kasową i w celu ponoszenia wydatków gotówkowych pobiera do kasy środki pieniężne z rachunku bankowego. Obrót gotówkowy w kasie w zakresie płatności dotyczących wydatków poniesionych gotówką dokumentują raporty kasowe, które następnie są ewidencjonowane księgowo – Fundacja przedstawiła na dowód poniesienia tych wydatków wydruk z zaewidencjonowanych obrotów kasowych (w załączeniu). Obciążenia na rachunku bankowym w zakresie gotówki pobranej na wydatki gotówkowe ŚDS odpowiadają zaewidencjonowanym wpływom do kasy, a zaewidencjonowane rozchody z kasy odpowiadające wydatkom gotówkowym ŚDS pokrywają się z odpowiednimi z dokumentami kosztowymi funkcjonowania ŚDS.*

Należy zaznaczyć, że na podstawie przedkładanego przez Fundację wydruku zaewidencjonowanych obrotów kasowych pn. Zapisy na koncie 100-4-1 nie jest możliwe zidentyfikowanie dowodów zakupu, które zostały zapłacone gotówką z wcześniej pobranej zaliczki, np faktur:

- nr S171/F001827/11/2023 z 7 listopada 2023 r. na kwotę 1 099,98 zł,
- nr S154/F002327/11/2023 z 9 listopada 2023 r. na kwotę 1 894,28 zł.

[Akta kontroli str.161-164, 176-182]

- 2) Fundacja zakupiła m.in.:

- a) odkurzacz pionowy Elektrolux za kwotę 1 999,99 zł (faktura nr S154/F002822/12/2023 z 21 grudnia 2023 r.) ujęty w poz. I.1.8 – wyposażenie i remonty ŚDS. W opisie merytorycznym wskazano, że zakupu dokonano z przeznaczeniem na trening porządkowy w pracowniach ŚDS,
- b) czajnik Elektrolux E7K1-6BP EXPLORE7 za kwotę 449,99 zł (paragon nr W307175 z 20 grudnia 2023 r.) ujęty w poz. I.1.8 - wyposażenie i remonty ŚDS. W opisie merytorycznym wskazano, że czajnik przeznaczony jest do pracowni arteterapii.

Mając na uwadze art. 51a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej w związku z §14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy ŚDS świadczy

²¹ Ewidencję księgową otrzymano 17 grudnia 2024 r. jako załącznik do wyjaśnienia z 13 grudnia 2024 r.

usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Jednocześnie w myśl art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, m.in. z zachowaniem zasady optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Biorąc pod uwagę ww. zasadę kontrolując wyraziły zastrzeżenia wobec ujęcia w sprawozdaniu z wykonania zadania za IV kwartał 2023 r.: zakupu:

- odkurzacza o standardzie nieadekwatnym do celu, któremu miałyby służyć, tj. nabywaniu podstawowych umiejętności w funkcjonowaniu w życiu codziennym – trening porządkowy,
- czajnika w tej cenie, zważywszy na dostępność tańszych modeli.

Z-ca Naczelnika Wydziału Polityki Społecznej wyjaśniła, że: *Decyzję o zakupie wyposażenia w ŚDS podejmuje kierownik placówki w oparciu o obowiązujące przepisy. (...) W przypadku zakupu odkurzacza pionowego Elektrolux za wskazaną kwotę analizowano m.in.- wygodę i bezpieczeństwo korzystania dla osoby z niepełnosprawnością - wagę i wielkość urządzenia, emisję hałasu, wielofunkcyjność (...). Uczestnicy podczas treningów porządkowych uczą się celowości jak również jakości wykonywanej pracy. (...) Troska o higienę otoczenia, to także troska o uczestników o specjalnych wymaganiach – pracujących na materacach czy podłodze. (...) Czajnik Elektrolux – cena jest adekwatna do jakości urządzenia – czajnik jest wykonany z bezpiecznego, trwałego tworzywa, stabilny, ma szeroko otwierany otwór na wodę, stabilnie zamocowaną pokrywę, wygodny uchwyt, posiada wskaźnik temperatury wody, co ma służyć bezpieczeństwu, ale także uczy ekonomii, tj. nie ma potrzeby częstego podgrzewania wody przez włączania czajnika. W roku 2023 został zakupiony jeden czajnik, który jest cały czas użytkowany przez wiele osób. (...) wybierane są produkty ergonomiczne, bezpieczne dla uczestników, o wysokiej trwałości, a tym samym nie wymagające nadmiernie częstych wymian z powodu zniszczenia lub awaryjności (...).*

Wyjaśnienie zostało przyjęte. Należy jednak zaznaczyć, że ujęte w sprawozdaniu z wykonania zadania za IV kwartał 2023 r. wydatki służące m.in. nabywaniu podstawowych umiejętności w funkcjonowaniu w życiu codziennym w formie treningu porządkowego, powinny być ponoszone na zakup przedmiotów o standardzie adekwatnym do celu, któremu miałyby służyć, w tym przypadku podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego.

[Akta kontroli str. 165-168, 183-184]

3) w zakresie zakupionego wyposażenia, m.in.:

- rower leżący HS-070L – 2 348,00 zł (faktura FA/2023/11/580/SH),
 - urządzenie wielofunkcyjne Brother – 919,00 zł (fv FVS/xk/000000424327),
 - głośnik przenośny POW. AUDIO JBL– 1 436,37 zł (fv S154/F/002327/11/2023),
 - masażer oczu MEDIVON HORIZON PRO – 599,99 zł (fv S171/F001827/11/2023),
 - masażer GUN – 499,99 zł (faktura S171/F001827/11/2023)
- przedłożona do kontroli dokumentacja nie zawierała informacji odnośnie:

- przyjęcia na stan składników majątku,
- sposobu ujęcia w ewidencji księgowej na koncie 013.

Z-ca Naczelnika Wydziału Polityki Społecznej wyjaśniła, że: *Zgodnie z Polityką rachunkowości Fundacji wszystkie przedmioty spełniające warunki środka trwałego mające wartość poniżej 3 500,00 zł, ale wyższą niż 2 000,00 zł zalicza się do środków trwałych(...). Zakupione przedmioty długotrwałego użytku o wartości od 500,00 zł do 2 000,00 zł objęte są ewidencją ilościową (...),*

- rower leżący HS-070L na kwotę 2 348,00 zł - został przyjęty na ewidencję środków trwałych (w załączeniu kopia OT nr 42/2023),
- urządzenie wielofunkcyjne (...) głośnik przenośny (...), masażer do oczu, zostały zaliczone do wyposażenia tzn. że są objęte wyłącznie ewidencją ilościową (...),
- masażer Gun na kwotę 499,99 zł nie został wprowadzony do ewidencji wyposażenia, ponieważ jego wartość nie przekracza 500 zł.

W ramach rozliczenia udzielonej dotacji Fundacja nie jest zobowiązana do przedkładania innych dokumentów niż dowody zakupu, dokumenty ewidencjonujące koszty działalności ŚDS i dowody zapłaty. Niemniej jednak (...) Fundacja przedłożyła kopię dokumentu OT – Przyjęcie środka trwałego – numer inwentarzowy ŚDS/802-0025/2023 (ww. rower leżący) (...).

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy opp, w zakresie nieuregulowanym tą ustawą, do nadzoru i kontroli nad wydatkowaniem środków publicznych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o finansach publicznych. W myśl art. 40 ust. 1 i ust. 3 pkt 3 tej ustawy jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej ustawie, w tym szczególnych zasad ewidencji aktywów trwałych stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. W wyjaśnieniu stwierdzono cyt.: „(...) Fundacja nie jest zobowiązana do przedkładania innych dokumentów niż dowody zakupu (...)”. Wskazuję, że zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości konta ksiąg pomocniczych prowadzi się m.in. w szczególności dla środków trwałych. Ponadto zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, dowód księgowy powinien zawierać również informację o sposobie jego ujęcia w księgach rachunkowych.

[Akta kontroli str.169-173, 161-163, 184-193]

- 4) faktura A05510290001257 z 7 listopada 2023 r. na kwotę 592,10 zł, za materiały do zajęć integracji sensorycznej, muzykoterapii i teatralnych została wystawiona na Fundację Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z porażeniem mózgowym, ze wskazaniem WTZ Tarnów Opolski. Natomiast pracownik odpowiedzialny za przyjęcie i rozliczenie sprawozdania z wykonania wydatków ŚDŚ Dom uznał ww. fakturę wskazaną w sprawozdaniu, mimo że jako odbiorcę wskazano WTZ Tarnów Opolski. Wyjaśnienie złożyła Z-ca Naczelnika Wydziału podając: *Fundacja posiada jeden NIP dla wszystkich jednostek. Brak noty korygującej właściwą nazwę odbiorcy do faktury nr A05510290001257 z 7 listopada 2023 r. jest niedopatrzaniem ze strony kierownika ŚDS i księgowości Fundacji. Faktura jest prawidłowo zaksięgowana, posiada opis na fakturze wskazujący wykorzystanie środków przez ŚDS i w związku z tym faktura nie została zakwestionowana a błąd w jej treści został uznany jako oczywista omyłka pisarska.*

[Akta kontroli str. 174-175, 184]

- 5) w przypadku polecenia księgowania nr PKS-81/12/2023 na kwotę 700,41 zł dotyczącego premii pracowników Fundacji, kwota wskazana w opisie merytorycznym (700,06 zł, – wydatek nastąpił z budżetu miasta Opola) nie zgadzała się z faktycznie dokonany przelewem WB 168/2023 (700,41 zł). Ponadto w opisie nie wskazano źródła finansowania różnicy 0,35 zł oraz w sprawozdaniu w kolumnie pn. Wartość całkowita faktury/rachunku ujęto kwotę 700,06 zł, a z dokumentu źródłowego wynikała kwota 700,41 zł.
- 6) w odniesieniu do listy płac nr PKS 12/080/23S na kwotę 701,10 zł obejmującej wynagrodzenia i składki ubezpieczeniowe pracowników ŚDS, kwota ujęta w opisie merytorycznym (700,05 zł) nie była zgodna z faktycznie dokonaną płatnością według

WB nr 168/2023 (701,10 zł). Dodatkowo, nie wskazano źródła pokrycia różnicy 1,05 zł, a w sprawozdaniu w kolumnie pn. "Wartość całkowita faktury/rachunku" uwzględniono kwotę 700,05 zł zamiast kwoty 701,10 zł wynikającej z dokumentu źródłowego.

Naczelnik Wydziału Polityki Społecznej na rozbieżności opisane w pkt 5 i 6 wyjaśniła, że: *pracownik merytoryczny (...) biorąc pod uwagę:*

- *zastosowany przez Fundację podzielnik kosztów, wskazujący na zakwalifikowanie kosztów z dwóch dokumentów księgowych w części do kosztów obciążających dotację jak i w części do kosztów ponoszonych przez Fundację,*
- *fakt, że Fundacja przekazała na wydzielony rachunek dokładną kwotę kosztów ponoszonych przez Fundację ze środków własnych w ramach ww. dokumentów, tak aby zapłata z wydzielonego rachunku bankowego nastąpiła na kwoty brutto dokumentów księgowych* *pracownik zasadnie uznał, że rozliczenie to jest prawidłowe i zapewnia niezbędną przejrzystość zdarzeń gospodarczych, a także że opisy dokumentów w zakresie kosztów obciążających dotację i rozliczanych w sprawozdaniu odpowiadają faktycznym kosztom poniesionym z rachunku bankowego prowadzonego dla zadania.*

[Akta kontroli str. 194-200]

6. Nadzór

W trakcie trwania kontroli ustalono, że Urząd Miasta prowadził nadzór zadania poprzez:

- weryfikację sprawozdań z wykonania zadania publicznego, o którym mowa w art. 18 ust. 4 ustawy opp, składanych co kwartał wraz z dokumentami księgowymi, potwierdzającymi koszty i wydatki,
- analizę oraz weryfikację kwartalnych informacji dotyczących wykorzystania środków,
- sporządzanie i zatwierdzenie częściowych rozliczeń dotacji, o których mowa w Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych w Urzędzie Miasta Opola²².

W wyniku analizy przedłożonych dokumentów za 2023 r., tj. sprawozdań z wykonania zadania oraz częściowych rozliczeń dotacji ustalono, że:

- sprawozdanie za II kwartał 2023 r. zostało złożone 14 lipca 2023 r.,
- informacja z rozliczenia dotacji za II kwartał 2023 r. została sporządzona 18 października 2023 r. tj. po upływie 3 m-cy od otrzymanego sprawozdania, czym naruszono § 23 ust. 12 Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych w Urzędzie Miasta Opola, wg którego przedmiotową informację należy sporządzać każdorazowo dla poszczególnych dotacji, na bieżąco, zgodnie z terminami zawartymi w umowach, po rozliczeniu się beneficjenta dotacji i zaakceptowaniu bądź zakwestionowaniu tego rozliczenia przez Urząd.

Z-ca Naczelnika Wydziału Polityki Społecznej wyjaśniła, że: *(...) Zarządzenie jest regulacją wewnętrzną, pomocniczą, techniczną, umożliwiającą, za pomocą instrukcji i wzorów dokumentów księgowych w sposób przejrzysty i weryfikowalny kontrolować, m. in. przebieg procesu udzielania i rozliczania dotacji, udzielanych przez Urząd Miasta Opola podmiotom zewnętrznym. Jednakże w procesie rozliczania dotacji najważniejsze jest spełnianie warunków umowy (...) przez podmiot, któremu zlecono realizację zadania.(...) liczba dokumentów, wykazów itd. do weryfikacji przez Wydział Polityki Społecznej jest znaczna i wymaga czasu oraz zaangażowania. Fundacja Dom (...) złożyła sprawozdanie częściowe za II kwartał 2023 r. w terminie w jakim została zobowiązana umową (...). Zważywszy, iż przedmiotowe rozliczenie wewnętrzne dotacji dla Fundacji DOM za II kwartał 2023 r.,*

²² Załącznik do Zarządzenia Nr OR-I.120.1.3.2023 Prezydenta Miasta Opola z 25 stycznia 2023 r.

sporządzone na podstawie Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych w Urzędzie Miasta Opola, cytowanej na wstępie pisma, jest jedynie wewnętrzną, techniczną czynnością, służącą bieżącej kontroli wydatkowania dotacji, a termin wykonania tego rozliczenia częściowego nie ma wpływu na realizację przepływów finansowych środków z budżetu państwa i realizację zadania, oraz z uwagi na dużą objętość dokumentów finansowych podlegających weryfikacji, rozliczenie to nastąpiło w możliwie najszybszym terminie po rozliczeniu się beneficjenta dotacji.

Wskazuję, że wprowadzona zarządzeniem Nr OR-I.120.1.3.2023 Prezydenta Miasta Opola z 25 stycznia 2023 r. Instrukcja obiegu (...) została wydana zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, w myśl którego jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady rachunkowości. Wskazanie formy pisemnej oznacza, że kierownik jednostki wprowadza do obrotu prawnego dokumentację przyjętych zasad rachunkowości. Użyte w wyjaśnieniu stwierdzenia cyt.: (...) w procesie rozliczania dotacji najważniejsze jest spełnianie warunków umowy (...). Zważywszy, iż przedmiotowe rozliczenie jest jedynie wewnętrzną, techniczną czynnością (...)” podważają rangę znaczenia wewnętrznych uregulowań, które zobowiązują jednostkę do ich stosowania.

Ponadto zgodnie z informacją otrzymaną od Naczelnika Wydziału Polityki Społecznej stały nadzór nad realizacją zadania oraz prawidłowością wydatkowania dotacji, przepływami finansowymi po stronie dochodów i wydatków sprawowany jest także poprzez:

- a) weryfikację poprawności sprawozdań rocznych z realizacji umowy,
- b) weryfikację kwalifikowalności oraz prawidłowości rozliczeń wydatków i ich zgodności z załączonymi do sprawozdań kwartalnych do umowy dokumentami finansowymi²³,
- c) analizę i weryfikację Rocznych planów pracy Środowiskowego Domu Samopomocy Fundacji, uzgadnianych z Wojewodą Opolskim,
- d) weryfikację zgodności Rocznych planów pracy Fundacji z Programem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy Fundacji, w tym m. in. w zakresie celów, form działalności, stosowanych metod, zasobów Domu, realizowanych dodatkowych przedsięwzięć,
- e) analizę rocznych sprawozdań z merytorycznej działalności Środowiskowego Domu Samopomocy Fundacji, pod względem m. in. realizacji celów i zadań, stosowania odpowiednich form pracy oraz uzyskanych efektów, a także zasobów domu, w tym środków finansowych i liczby zatrudnionych pracowników, współpracy z podmiotami zewnętrznymi.

[Akta kontroli str. 201-208]

7. Realizacja obowiązków w zakresie planowania i realizacji kontroli.

Zgodnie z zapisami § 7 umowy zawartej z Fundacją Dom, Miasto Opole posiada uprawnienia do kontroli, obejmującej m.in. prawidłowość realizacji zadania publicznego oraz wydatkowania przekazanej dotacji. Jak poinformowała Naczelnik Wydziału Polityki Społecznej: (...) *Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Opola (wydział merytoryczny sprawujący nadzór nad zadaniami z pomocy społecznej) nie przeprowadzał kontroli w okresie obowiązywania przywołanej umowy - kontrola powyższego zadania nie została także ujęta w planie kontroli Miasta Opola, przeprowadzanych przez Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego w powyższym okresie umownym. Ostatnia kontrola przeprowadzana przez Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego związana z realizacją umowy zawartej z Fundacją DOM, związanej z prowadzeniem ośrodka wsparcia dziennego – środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, miała miejsce w 2011 roku.*

²³ Dokumenty finansowe przedkładane są w formie kserokopii, potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy – Wiceprezesa Zarządu Fundacji „Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym”.

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Opola natomiast sprawuje stały nadzór nad realizacją zadania oraz prawidłowością wydatkowania dotacji, przepływami finansowymi po stronie dochodów i wydatków.(...)

Prowadzony nadzór został opisany w pkt 6 przedmiotowego dokumentu.

[Akta kontroli str. 202, 29]

8. Sprawozdania merytoryczne z realizacji zadania.

Ustalono, że Fundacja przedłożyła do Urzędu Miasta sprawozdania z wykonania zadania publicznego, o którym mowa w art. 18 ust. 4 ustawy opp, za kwartał I, II, III i IV roku 2023 w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po danym kwartale, tj. zgodnie z terminem wskazanym § 8 ust. 2 umowy. Ponadto 15 stycznia 2024 r. jednostka złożyła sprawozdanie rok 2023, tj. w terminie wskazanym w § 8 ust. 3 umowy.

[Akta kontroli str. 236-243]

Ponadto stwierdzono, że Informacja dotycząca wykorzystania środków w rozdziale 85203 Ośrodki Wsparcia za IV kwartał 2023 r. została przekazana przez Fundację oraz ŚDS Magnolia za pośrednictwem CAS do Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, w terminie wskazanym w sprawozdaniu, tj. do 15 stycznia 2024 r. Informacje, zatwierdzone przez Prezydenta Miasta Opola zostały również przesłane w wersji papierowej do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego²⁴.

Kontrolująca nie była w stanie potwierdzić kwot wykazanych w Informacji za IV kwartał 2023 r. w:

- kolumnach dotyczących szczegółowych wydatków, takich jak wynagrodzenia, opłaty stałe, szkolenia pracowników, środki czystości oraz zakup materiałów do terapii. Powodem był brak zgodności z rodzajami kosztów związanych z realizacją działań, które zostały ujęte w sprawozdaniu.
Z-ca Naczelnika Wydziału Polityki Społecznej wyjaśniła, że: (...) *Fundacja prowadzi dodatkowo własne wykazy, które umożliwiają uszeregowanie tych samych dokumentów księgowych i wydatków według pozycji kosztorysowych ujętych zarówno w sprawozdaniu sporządzanym na podstawie Umowy (wynikających z przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie) jak i podziału narzuconego w Centralnej Aplikacji Statystycznej.*
- Tabeli nr 2 – rozliczenie środków finansowych otrzymanych w ramach ustawy „Za życiem” za czwarty kwartał 2023 r. (narastająco).
Z-ca Naczelnika Wydziału Polityki Społecznej wyjaśniła, że: (...) **Miasto Opole, jako jednostka samorządu terytorialnego otrzymująca dotację na funkcjonowanie ŚDS, informację o wysokości środków przypadających na program „Za życiem” uzyskuje wyłącznie pośrednio.** (...) *Jednym źródłem informacji o sposobie naliczenia - zwiększenia w 2023 r wartości dotacji przypadającej na program „Za życiem” są pisma:*
 - Nr ZPS.II.3146.3.2.20023.PO z dnia 22 marca 2023 r.(...).
 - Nr ZPS.II.3146.3.2.2023.KP z 17 kwietnia 2023 r. (...).*Rozliczona w Centralnej Aplikacji Statystycznej kwota ogólna 132 323,52 zł wynika bezpośrednio z powyższych dyspozycji ujętych w pismach jw., zgodnie z kalkulacją:*
 - 776,00 zł (kryterium dochodowe) x 290% = 2 250,40 zł (kwota na uczestnika śds),
 - 2 250,40 zł x 30% (zwiększenie na „Za życiem”) = 675,12 zł,
 - 196 osób (łączna liczba uczestników w skali roku 2023) x 675,12 zł = 132 323,52 zł.*(...)*

²⁴ Pismo znak PS.KW-000061/24 z 17 stycznia 2024 r., data wpływu do OUW 23 stycznia 2024 r., korekta złożona do OUW 30 stycznia 2024 r.

Kontrola wykazała, że do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego ŚDS Dom przedłożył 15 lutego 2024 r. Sprawozdanie roczne z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy Fundacji „Dom” w Opolu w roku 2023 zachowując termin wskazany w § 25 ust. 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

[Akta kontroli str. 244-258]

9. Sprawozdania budżetowe.

Kontroli poddano złożone przez Gminę do Wojewody Opolskiego sprawozdanie jednostkowe Rb-50 o dotacjach i zbiorcze Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego za IV kwartał 2023 r. w zakresie rozdziału 85203.

Ustalono, że sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz w terminie²⁵ określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁶, a dane w nich wykazane są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz ze sprawozdaniem jednostkowym Rb-50 o wydatkach sporządzonym przez Urząd Miasta. Ponadto ustalono, że zaplanowane i wydatkowane na ŚDS Dom środki w wysokości 1 254 233,76 zł zostały prawidłowo wykazane w sprawozdaniu Rb-28s²⁷ w § 2360.

[Akta kontroli str. 273-320]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń: do projektu wystąpienia pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień:

1. Należy sporządzać na bieżąco informacje z rozliczenia dotacji, zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami,
2. W zakresie weryfikacji obrotów na koncie 130-4-1 w ewidencji ŚDS DOM, zapewnić zgodność sum zapisów na tym koncie z kwotami dotacji otrzymanej i wykorzystanej przez ŚDS DOM.
3. Należy zapewnić, aby wydatki na realizację zadań, takich jak trening porządkowy, były przeznaczane na zakup przedmiotów adekwatnych do celu, jakim jest podtrzymywanie umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego.

²⁵ Pierwsza wersja sprawozdania z poziomu jednostki Urzędu Miasta Opola Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami została złożona w terminie, tj. 29 stycznia 2024 r., natomiast z poziomu Gminy złożono 14 lutego 2024 r.

²⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.

²⁷ Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres sprawozdawczy od początku roku do 31 grudnia 2023 r.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń (wraz z dokumentem potwierdzającym ich wykonanie), wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (uchybień), w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Monika Jurek

Pismo zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.